

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa

(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang

Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm

Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu

Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 21

QUYÊN THỨ 510

HỘI THỨ BA

Phẩm

HIỆN THẾ GIAN

Thứ 15

Lại nữa, Thiện Hiện! Như có người nữ để nuôi các con hoặc năm, hoặc mười, hai mươi, ba mươi, bốn mươi, năm mươi, hoặc trăm hoặc ngàn. Người mẹ bị bệnh các con đều riêng ân cần cầu chữa trị, khởi nghĩ này rằng: Làm sao mẹ ta phải được khỏi bệnh, sống lâu an vui thân không các khổ, tâm lìa buồn rầu. Bấy giờ các con đua lập phương tiện tìm đồ an vui che hộ thân mẹ, chớ cho muỗi nhặng, rắn, bò cạp, gió, nóng, đói khát thấy làm xúc phạm xâm hại. Lại dùng các thứ đồ vui thượng diệu cung kính cúng dường mà nói lên rằng: Mẹ ta từ bi sanh để

nuôi dưỡng chúng ta, dạy vẽ các thứ sự nghiệp thế gian, chúng ta đâu được chẳng đền ơn mẹ!

Thiện Hiện! Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác cũng lại như thế, thường dùng Phật nhãn các thứ phương tiện xem xét hộ niệm Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Sở dĩ vì sao? Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng sanh tất cả Phật pháp chúng ta, năng chỉ thật tướng các pháp thế gian. Tất cả Như Lai hiện đang thuyết pháp mười phương thế giới cũng dùng Phật nhãn thường xem hộ niệm Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Sở dĩ vì sao? Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng sanh tất cả công đức Như Lai, năng chỉ thật tướng các pháp thế gian. Do nhân duyên đây chư Phật chúng ta thường dùng Phật nhãn xem xét hộ niệm Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, vì trả ơn kia chẳng nên tạm bỏ. Vì có sao? Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác sở hữu Tĩnh lực cho đến Bồ thí Ba-la-mật-đa, nói rộng cho đến nhất thiết tướng trí đều do Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế mà được sanh vậy. Sở hữu quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề cũng do Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế mà được sanh vậy. Sở hữu hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề đều do Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế mà được sanh vậy. Tất cả Dự lưu cho đến chư Phật đều do Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu

thăm như thế mà được có vậy. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đã đang sẽ được Vô thượng Bồ-đề đều do Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thăm như thế. Do nhân duyên đây, Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thăm đối các Như Lai có đại ân đức to lớn. Vậy nên, chư Phật phải dùng Phật nhãn các thứ phương tiện xem xét hộ niệm.

Thiện Hiện phải biết: Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân có kẻ năng lắng nghe thơ tả, thọ trì đọc tụng, tu tập suy nghĩ diễn nói Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thăm, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thường dùng Phật nhãn xem xét hộ niệm, khiến thân tâm kia thường được an vui, sở tu thiện nghiệp đều không lưu nạn.

Thiện Hiện phải biết: Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân năng đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa lắng nghe thơ tả, thọ trì đọc tụng, tu tập suy nghĩ vì người diễn nói. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác mười phương thế giới đều đồng hộ niệm khiến đối Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề được chẳng quay lui.

Cụ thọ Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Như Thế Tôn nói Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thăm năng sanh chư Phật, năng chỉ thật tướng các pháp thế gian. Bạch Thế Tôn! Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thăm năng sanh chư Phật, năng chỉ thật tướng

các pháp thế gian? Sao là chư Phật từ Bát-nhã sanh? Sao là Như Lai nói tướng thế gian?

Phật bảo: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng sanh chư Phật sở hữu mười lục, nói rộng cho đến nhất thiết tướng trí. Đây thấy vô lượng vô biên công đức đều từ Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà được sanh trưởng. Do được các pháp như thế nên nói gọi là Phật. Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng sanh công đức chư Phật như thế, do đây nên nói Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng sanh chư Phật, cũng nói chư Phật từ kia mà sanh.

Thiện Hiện! Phải biết Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng chỉ thật tướng các pháp thế gian ấy, là năng chỉ thật tướng năm uẩn thế gian, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác cũng nói thật tướng năm uẩn thế gian.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Sao là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm nói chỉ thật tướng năm uẩn thế gian?

Phật bảo: Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, đều chẳng nói chỉ ra năm uẩn sắc thấy có thành có hoại, có sanh có diệt, có nhiễm có tịnh, có thêm có bớt, có vào có ra, có quá khứ có vị lai có hiện tại, có thiện có bất thiện có vô ký, có buộc cõi Dục có buộc

cõi Sắc có buộc cõi Vô sắc. Sở dĩ vì sao? Chẳng phải pháp không, vô tướng, vô nguyện có thành có hoại, có sanh có diệt thấy, chẳng phải pháp vô tạo tác, vô sanh vô diệt vô tánh, có thành có hoại, có sanh diệt thấy. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm nói chỉ ra thật tướng năm uẩn như thế, năm uẩn đây tức là thế gian. Vậy nên, thế gian cũng không có tướng thành hoại sanh diệt thấy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa năng khắp chứng biết vô lượng vô số vô biên hữu tình tâm hành sai khác. Nhưng trong nghĩa Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đây trọn không có hữu tình và không thi thiết hữu tình khá được. Trọn không các sắc, cũng không thi thiết các sắc khá được; trọn không thọ tướng hành thức, cũng không thi thiết thọ tướng hành thức khá được. Nói rộng cho đến trọn không nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí; cũng không thi thiết nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí khá được. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế nói chỉ ra tướng thế gian.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm chẳng chỉ ra sắc, nói rộng cho đến nhất thiết tướng trí. Sở dĩ vì sao? Vì trong sâu thẳm Đại Bát-

nhã Ba-la-mật-đa đây, Bát-nhã Ba-la-mật-đa hãy vô sở hữu trọn bất khả đắc, huống có các sắc, nói rộng cho đến nhất thiết tướng trí khá chỉ ra được.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả hữu tình thi thiết lời nói hoặc có sắc hoặc không sắc, hoặc có tướng hoặc không tướng, hoặc chẳng có tướng hoặc chẳng không tướng, hoặc thế giới đây hoặc tất cả thế giới mười phương khác. Các hữu tình này hoặc tâm nhóm, hoặc tâm tan, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm đều như thật biết.

Bạch Thế Tôn! Sao là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia tâm nhóm tâm tan?

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm do pháp tánh nên như thật biết các loại hữu tình kia tâm nhóm tâm tan.

Bạch Thế Tôn! Sao là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm do pháp tánh, nên như thật biết các loại hữu tình kia tâm nhóm tâm tan?

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như

thật biết trong pháp tánh, pháp tánh hãy vô sở hữu đều bất khả đắc, huông có hữu tình tâm nhóm tâm tan mà khá được ấy. Như vậy, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm do pháp tánh, nên như thật biết các loại hữu tình kia tâm nhóm tâm tan.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm do tận vậy, lìa nhiễm vậy, diệt vậy, đoạn vậy, vắng lặng vậy, xa lìa vậy, như thật biết các loại hữu tình kia tâm nhóm tâm tan.

Bạch Thế Tôn! Sao là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm do tận vậy, lìa nhiễm vậy, diệt vậy, đoạn vậy, vắng lặng vậy, xa lìa vậy, như thật biết các loại hữu tình kia tâm nhóm tâm tan?

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết trong tận, lìa nhiễm, diệt, đoạn, vắng lặng, xa lìa, tánh tận thấy hãy vô sở hữu đều bất khả đắc, huông có hữu tình tâm nhóm tâm tan mà khá được ấy. Như vậy, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm do tận, lìa nhiễm, diệt, đoạn, vắng lặng, xa lìa vậy, như thật biết các loại hữu tình kia tâm nhóm tâm tan.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có tâm tham là tâm tham, có tâm sân là tâm sân, có tâm si là tâm si.

Bạch Thế Tôn! Sao là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có tâm tham là tâm tham, có tâm sân là tâm sân, có tâm si là tâm si?

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có tâm tham sân si, như thật tánh chẳng có tâm tham sân si, chẳng là tâm tham sân si. Sở dĩ vì sao? Trong như thật tánh, pháp tâm tâm sở hãy vô sở hữu đều bất khả đắc, huống có tâm tham sân si, là tâm tham sân si mà khả được vậy. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia là tâm tham sân si, như thật tánh chẳng là tâm tham sân si, chẳng có tâm tham sân si. Sở dĩ vì sao? Trong như thật tánh, pháp tâm tâm sở hãy vô sở hữu đều bất khả đắc, huống có là tâm tham sân si, có tâm tham sân si mà khả được ấy. Như vậy, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như

thật biết các loại hữu tình có tâm tham là tâm tham, có tâm sân là tâm sân, có tâm si là tâm si.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có tâm tham sân si, chẳng có tâm tham sân si, chẳng là tâm tham sân si. Vì có sao? Hai tâm như thế chẳng hòa hợp vậy. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia là tâm tham sân si, chẳng là tâm tham sân si, chẳng có tâm tham sân si. Vì có sao? Hai tâm như thế chẳng hòa hợp vậy. Như vậy, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có tâm tham là tâm tham, có tâm sân là tâm sân, có tâm si là tâm si.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm rộng.

Bạch Thế Tôn! Sao là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm rộng?

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như

thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm rộng, chẳng rộng chẳng hẹp, chẳng thêm chẳng bớt, chẳng đi chẳng đến. Sở dĩ vì sao? Vì tự tánh tâm là rốt ráo vậy, đều vô sở hữu, trọn bất khả đắc, ai rộng ai hẹp ai thêm ai bớt ai đi ai đến. Như vậy, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm rộng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm lớn.

Bạch Thế Tôn! Sao là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm lớn?

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm lớn chẳng lớn chẳng nhỏ, chẳng đi chẳng đến, chẳng sanh chẳng diệt, chẳng trụ chẳng khác, chẳng nhiễm chẳng tịnh. Sở dĩ vì sao? Vì tự tánh tâm là rốt ráo vậy, đều vô sở hữu, trọn bất khả đắc, ai lớn ai nhỏ, ai đi ai đến, ai sanh ai diệt, ai trụ ai khác, ai nhiễm ai tịnh. Như vậy, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm lớn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm không lường.

Bạch Thế Tôn! Sao là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm không lường?

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm không lường chẳng có lượng chẳng không lượng, chẳng trụ chẳng chẳng trụ, chẳng đi chẳng chẳng đi. Sở dĩ vì sao? Vì tự tánh tâm là rốt ráo vậy, không lậu không nương, nói sao nói được có lượng không lượng, có trụ chẳng trụ, có đi chẳng đi? Như vậy, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm không lường.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm không thấy không đối.

Bạch Thế Tôn! Sao là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm

như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm không thấy không đối?

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm không thấy không đối đều không có tướng tâm. Sở dĩ vì sao? Vì tất cả tâm tự tướng không vậy. Như vậy, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm không thấy không đối.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm không sắc chẳng thể thấy.

Bạch Thế Tôn! Sao là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm không sắc chẳng thể thấy?

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm không sắc chẳng thể thấy là năm thứ mắt chư Phật đều chẳng năng thấy được. Sở dĩ vì sao? Vì tất cả tâm tự tánh không vậy. Như vậy, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như

thật biết các loại hữu tình kia có bao tâm không sắc chẳng thể thấy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia pháp tâm, tâm sở hoặc ra hoặc chìm, hoặc co hoặc dẫn.

Bạch Thế Tôn! Sao là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia pháp tâm, tâm sở hoặc ra hoặc chìm, hoặc co hoặc dẫn?

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia pháp tâm, tâm sở ra chìm co dẫn đều nương sắc thọ tưởng hành thức mà sanh. Như vậy, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia pháp tâm, tâm sở hoặc ra hoặc chìm, hoặc co hoặc dẫn.

Nghĩa là các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia pháp tâm, tâm sở ra chìm co dẫn nương sắc cho đến thức, chấp ngã và thế gian hoặc thường hoặc vô thường, hoặc cũng thường cũng vô thường, hoặc phi thường phi vô thường, đây là chắc thật, kia đều ngu dối. Nương sắc cho đến

thức chấp ngã và thế gian hoặc có biên hoặc không biên, hoặc cũng có biên cũng không biên, hoặc chẳng có biên chẳng không biên, đây là chắc thật, kia đều ngu dối. Nương sắc cho đến thức chấp Như Lai chết rồi hoặc có hoặc chẳng có, hoặc cũng có cũng chẳng có, hoặc chẳng có chẳng chẳng có, đây là chắc thật, kia đều ngu dối. Nương sắc cho đến thức chấp mạng giả hoặc tức thân hoặc khác thân, đây là chắc thật, kia đều ngu dối. Như vậy, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết các loại hữu tình kia pháp tâm, tâm sở hoặc ra hoặc chìm, hoặc co hoặc giãn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết sắc thọ tưởng hành thức.

Bạch Thế Tôn! Sao là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết sắc thọ tưởng hành thức?

Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết sắc thọ tưởng hành thức đều như chơn như, không biến khác, không phân biệt, không tướng trạng, không cảnh giới, không hý luận, không sở đắc. Như vậy, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết sắc thọ tưởng hành thức. Cũng như thật biết

các loại hữu tình pháp tâm, tâm sở ra chìm đều như chơn như, không biến khác, không phân biệt, không tướng trạng, không cảnh giới, không hý luận, không sở đắc.

Thiện Hiện phải biết: Các loại hữu tình pháp tâm, tâm sở ra chìm co dẫn chơn như tức năm uẩn chơn như. Năm uẩn chơn như tức mười hai xứ chơn như. Mười hai xứ chơn như tức mười tám giới chơn như. Mười tám giới chơn như tức tất cả pháp chơn như. Tất cả pháp chơn như tức sáu Ba-la-mật-đa chơn như. Sáu Ba-la-mật-đa chơn như tức ba mươi bảy Bồ-đề phần pháp chơn như. Ba mươi bảy Bồ-đề phần pháp chơn như tức mười sáu không chơn như. Mười sáu không chơn như tức tám giải thoát chơn như. Tám giải thoát chơn như tức chín định thứ lớp chơn như. Chín định thứ lớp chơn như tức ba môn giải thoát chơn như. Ba môn giải thoát chơn như tức Như Lai mười lục chơn như. Như Lai mười lục chơn như tức bốn vô sở úy chơn như. Bốn vô sở úy chơn như tức bốn vô ngại giải chơn như. Bốn vô ngại giải chơn như tức đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả chơn như. Đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả chơn như tức mười tám pháp Phật bất cộng chơn như. Mười tám pháp Phật bất cộng chơn như tức nhất thiết trí chơn như. Nhất thiết trí chơn như tức đạo tướng trí chơn như. Đạo tướng trí chơn như tức nhất thiết tướng

trí chơn như. Nhất thiết tướng trí chơn như tức pháp thiện, bất thiện, vô ký chơn như. Pháp thiện, bất thiện, vô ký chơn như tức pháp thể gian xuất thể gian chơn như. Pháp thể gian xuất thể gian chơn như tức pháp hữu lậu vô lậu chơn như. Pháp hữu lậu vô lậu chơn như tức pháp hữu tội vô tội chơn như. Pháp hữu tội vô tội chơn như tức pháp tạp nhiễm thanh tịnh chơn như. Pháp tạp nhiễm thanh tịnh chơn như tức pháp hữu vi vô vi chơn như. Pháp hữu vi vô vi chơn như tức ba đời chơn như. Ba đời chơn như tức ba cõi chơn như. Ba cõi chơn như tức quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán chơn như. Quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán chơn như tức Độc giác Bồ-đề chơn như. Độc giác Bồ-đề chơn như tức tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát chơn như. Tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát chơn như tức chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chơn như. Chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề chơn như tức tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác chơn như. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác chơn như tức tất cả hữu tình chơn như.

Thiện Hiện phải biết: Hoặc tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác chơn như, hoặc tất cả hữu tình chơn như, hoặc tất cả pháp chơn như đều chẳng lìa nhau. Vì chẳng lìa nhau nên không tận không hai, chẳng thể phân biệt.

Thiện Hiện phải biết: Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm chứng tất cả pháp chơn như rốt ráo mới được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Do đây nên nói Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng sanh chư Phật, là mẹ chư Phật, năng chỉ thật tướng thế gian cho chư Phật.

Thiện Hiện phải biết: Như vậy Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng như thật giác các pháp chơn như, tánh chẳng hư dối, tánh chẳng biến khác. Do như thật giác tướng chơn như nên nói gọi Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác.

Cụ thọ Thiện Hiện liền thưa Phật rằng: Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm sở chứng thật tướng các pháp chơn như cực là rất sâu, khó thấy khó giác. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều dùng thật tướng các pháp chơn như chỉ rõ phân biệt chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Chơn như như thế rất thâm rất diệu, ai năng tin hiểu được? Duy có Bồ-tát Ma-ha-tát ngôi Bất thối và A-la-hán đủ chính kiến lậu tận, nghe Phật thuyết chơn như thẳm sâu đây năng sanh tin hiểu được. Như Lai vì kia y tự sở chứng tướng chơn như phân biệt chỉ rõ?

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Sở dĩ vì sao? Chơn như vô tận, vậy

nên rất sâu. Duy có Như Lai hiện Đẳng chánh giác chơn như vô tận.

Bạch Thế Tôn! Phật do đâu chứng chơn như vô tận? Thiện Hiện! Phật do chơn như năng chứng chơn như vô tận như thế.

Bạch Thế Tôn! Như Lai chứng chơn như vô tận ở đâu? Thiện Hiện! Chứng chơn như vô tận ở tất cả pháp.

Bạch Thế Tôn! Chơn như các pháp bởi đâu vô tận? Thiện Hiện! Vì tất cả pháp đều vô tận nên tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác chứng được chơn như vô tận tất cả pháp, nên mới được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì các hữu tình phân biệt chỉ rõ tướng chơn như tất cả pháp. Do đây nên gọi kể thuyết như thật.

Bấy giờ, thế giới Tam thiên đại thiên có bao Thiên tử cõi Dục, cõi Sắc đều đem các thứ hoa hương vi diệu của trời xa rải lên Thế Tôn mà vì cúng dường, đi đến chỗ Phật đảnh lễ chân Phật, lui đứng một phía đồng bạch Phật rằng: Như Lai đã thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm lấy gì làm tướng?

Bấy giờ, Phật bảo các Thiên tử rằng: Thiên tử! Phải biết Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm lấy không, vô tướng, vô nguyện làm tướng. Bát-nhã Ba-

la-mật-đa sâu thẳm lấy hư không vô tạo tác, vô sanh vô diệt, vô nhiễm vô tịnh, vô tánh vô tướng, chẳng đoạn chẳng thường, chẳng một chẳng khác, không đến không đi làm tướng. Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm có vô lượng các tướng như thế thấy.

Thiên tử phải biết: Các tướng như thế tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác nương thế tục mà nói, chẳng nương thắng nghĩa.

Thiên tử phải biết: Các tướng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế, thế gian, trời, người, a-tổ-lạc thủy đều chẳng thể phá hoại được. Vì có sao? Vì thế gian, trời, người, a-tổ-lạc thấy cũng là tướng vậy.

Thiên tử phải biết: Các tướng chẳng thể phá hoại các tướng được, các tướng chẳng thể biết rõ các tướng được, các tướng chẳng thể phá hoại vô tướng được, các tướng chẳng thể biết rõ vô tướng được. Vô tướng chẳng thể phá hoại các tướng được, vô tướng chẳng thể biết rõ các tướng được, vô tướng chẳng thể phá hoại vô tướng được, vô tướng chẳng thể biết rõ vô tướng được. Vì có sao? Hoặc tướng hoặc vô tướng, hoặc tướng vô tướng đều vô sở hữu. Năng phá năng biết, sở phá sở biết, kẻ phá kẻ biết đều bất khả đắc vậy.

Thiên tử phải biết: Các tướng như thế chẳng sắc làm ra, chẳng thọ tướng hành thức làm ra. Nói rộng cho đến chẳng nhất thiết trí làm ra; chẳng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí làm ra.

Thiên tử phải biết: Các tướng như thế chẳng trời làm ra, chẳng phi trời làm ra, chẳng người làm ra, chẳng phi người làm ra. Chẳng hữu lậu chẳng vô lậu, chẳng thế gian chẳng xuất thế gian, chẳng hữu vi chẳng vô vi, không chỗ hệ thuộc, chẳng thể tuyên nói được.

Thiên tử phải biết: Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thăm xa lìa các tướng, chẳng nên hỏi Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thăm lấy gì làm tướng. Thiên tử các người, nơi ý hiểu sao? Giả sử có hỏi rằng tướng hư không ra sao, khởi hỏi như thế là hỏi chánh đáng chăng?

Các Thiên tử thưa: Bạch Thế Tôn! Chẳng có vậy. Vì có sao? Vì hư không không thể không tướng không làm ra, chẳng nên hỏi ngần ngại vậy.

Phật bảo: Thiên tử! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thăm cũng lại như thế, chẳng nên vì hỏi. Nhưng các pháp tướng, có Phật không Phật, pháp giới lẽ vậy. Phật đối tướng đây như thật giác biết, nên gọi Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác.

Khi ấy, các Thiên tử lại thưa Phật rằng: Như Lai đã giác các tướng như thế rất là sâu thẳm khó thấy khó giác. Vì Như Lai hiện giác tướng như thế nên đối tất cả pháp chuyển vô ngại trí. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trụ tướng như thế phân biệt khai chỉ Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Vì các hữu tình nhóm các pháp tướng, phương tiện khai chỉ khiến đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa được vô ngại trí.

Bạch Thế Tôn! Hiêm có. Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm là chỗ nơi thường hành các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác hành chỗ này nên chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì các hữu tình phân biệt khai chỉ tất cả pháp tướng. Chỗ gọi phân biệt khai chỉ tướng sắc, phân biệt khai chỉ tướng thọ tướng hành thức. Nói rộng cho đến phân biệt khai chỉ tướng nhất thiết trí, phân biệt khai chỉ tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí?

Bấy giờ, Phật bảo các Thiên tử rằng: Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Thiên tử phải biết: Tất cả pháp tướng Như Lai như thật giác là vô tướng, chỗ gọi biến ngại là tướng sắc, lĩnh nạp là tướng thọ, lấy tượng là tướng tưởng, tạo tác là tướng hành, rõ biết là tướng thức; Như Lai như thật giác là vô tướng. Đồng khổ não là tướng uẩn, cửa sanh trưởng

là tướng xứ, nhiều độc hại là tướng giới; Như Lai như thật giác là vô tướng. Hay ơn xả là tướng bố thí, không nhiệt não là tướng tịnh giới, chẳng tức giận là tướng an nhẫn, chẳng thể phục là tướng tinh tiến, không tán loạn là tướng tĩnh lự, không chấp đắm là tướng bát-nhã; Như Lai như thật giác là vô tướng. Vô sở hữu là tướng nội không thấy, chẳng điên đảo là tướng chơn như thấy, chẳng hư dối là tướng bốn thánh đế; Như Lai như thật giác là vô tướng. Không rời não là tướng bốn tĩnh lự, không hạn ngại là tướng bốn vô lượng, không ồn tạp là tướng bốn định vô sắc; Như Lai như thật giác là vô tướng. Không trói buộc là tướng tám giải thoát, chẳng tán loạn là tướng chín định thứ lớp, năng ra lìa là tướng ba mươi bảy Bồ-đề phần pháp; Như Lai như thật giác là vô tướng. Năng xa lìa là tướng không giải thoát môn, không lấy đắm là tướng vô tướng giải thoát môn, chán các khổ là tướng vô nguyện giải thoát môn; Như Lai như thật giác là vô tướng. Ngôi nhiếp tịnh là tướng Tam thừa thập địa, tới Đại giác là tướng mười lục Bồ-tát; Như Lai như thật giác là vô tướng. Năng xem soi là tướng năm nhãn, không trệ ngại là tướng sáu thần thông; Như Lai như thật giác là vô tướng. Khó khuất phục là tướng Như Lai mười lục, không khiếp sợ là tướng bốn vô sở úy, không đoạn tuyệt là tướng bốn vô ngại giải, cho lợi vui là tướng đại từ, vớt suy khổ là tướng

đại bi, mừng việc lành là tướng đại hỷ, bỏ ồn tạp là tướng đại xả, chẳng thể cướp là tướng mười tám pháp Phật bất cộng; Như Lai như thật giác là vô tướng. Năng nghiêm đẹp là tướng tướng hảo, năng nhớ nghĩ là tướng pháp vô vong thất, không sờ chấp là tướng tánh hằng trụ xả; Như Lai như thật giác là vô tướng. Nhiếp trì khắp là tướng tất cả đà-la-ni môn, nhiếp thọ khắp là tướng tất cả tam-ma-địa môn; Như Lai như thật giác là vô tướng. Khéo thọ giáo là tướng quả Thanh văn thừa, tự khai ngộ là tướng Độc giác Bồ-đề, tới Đại quả là tướng hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, đủ đại dụng là tướng chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề; Như Lai như thật giác là vô tướng. Hiện Chánh đẳng giác là tướng nhất thiết trí, cực khéo thông suốt là tướng đạo tướng trí, hiện đẳng biệt giác là tướng nhất thiết tướng trí; Như Lai như thật giác là vô tướng.

Thiên tử phải biết: Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đối tướng tất cả pháp như thế thấy đều năng như thật giác là vô tướng. Do nhân duyên đây, Ta nói chư Phật được vô ngại trí không ai ngang bằng được.

Bấy giờ, Phật bảo cụ thọ Thiện Hiện: Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm là mẹ chư Phật năng chỉ thật tướng các pháp thế gian. Vậy nên, Như Lai Ứng

Chánh Đẳng Giác nương pháp mà trụ, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, nhiếp thọ hộ trì chỗ nương pháp trụ. Pháp ấy tức là Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không chẳng nương dựa Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, nhiếp thọ hộ trì. Sở dĩ vì sao? Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng sanh chư Phật, năng làm chỗ nương dựa cho chư Phật, năng chỉ thật tướng các pháp thế gian.

Thiện Hiện phải biết: Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác là kẻ biết ơn, kẻ năng đền ơn. Nếu có hỏi rằng ai là kẻ biết ơn năng đền ơn, nên đáp ngay rằng Phật là kẻ biết ơn năng đền ơn. Vì có sao? Vì tất cả thế gian, biết ơn đền ơn không ai hơn Phật vậy.

Cụ thọ Thiện Hiện liền thưa Phật rằng: Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác biết ơn đền ơn là sao?

Phật bảo: Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác cưỡi xe như thế, đi đường như vậy, đến tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Được Bồ-đề rồi, với tất cả thời cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, nhiếp thọ hộ trì xe này đường này từng không chút nói. Xe đây đường đây, phải biết tức là Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Đây gọi Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác biết ơn đền ơn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không chẳng đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, đối các pháp hữu tướng và vô tướng đều đấng giác không thật tác dụng, vì kẻ năng tác vô sở hữu vậy. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không chẳng đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, đối các pháp hữu tướng và vô tướng đều hiện đấng giác không sở thành xong, vì các hình chất bất khả đắc vậy.

Thiện Hiện phải biết: Vì các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác biết nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế năng hiện đấng giác pháp tướng vô tướng đều không tác dụng, không sở thành xong, với tất cả thời cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, nhiếp thọ hộ trì từng không gián đoạn, nên gọi chơn thật biết ơn đền ơn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không chẳng đều nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, đối tất cả pháp không tác không thành không sanh trí chuyển, lại năng biết đây không nhân duyên chuyển. Vậy nên phải biết Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng sanh Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, cũng năng như thật chỉ tướng thế gian.

Cụ thọ Thiện Hiện bèn thưa Phật rằng: Như Lai thường nói tất cả pháp tánh không sanh không

khởi, không biết không thấy. Làm sao nói được Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng sanh chư Phật, là mẹ chư Phật, cũng năng như thật chỉ tướng thế gian?

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Như người đã nói, tất cả pháp tánh không sanh không khởi không biết không thấy. Vì nương thế tục mà nói Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng sanh chư Phật, là mẹ chư Phật, cũng năng như thật chỉ tướng thế gian.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Vì sao các pháp không sanh không khởi, không biết không thấy? Phật bảo: Thiện Hiện! Vì tất cả pháp không, vô sở hữu, đều chẳng tự tại, dôi gặt chẳng bền, nên tất cả pháp không sanh không khởi không biết không thấy.

Lại nữa, Thiện Hiện! Tất cả pháp tánh không chỗ nương dựa, không chỗ hệ thuộc. Do nhân duyên đây không sanh không khởi không biết không thấy.

Thiện Hiện phải biết: Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm mặc dù năng sanh chư Phật, chỉ tướng thế gian, mà không sở sanh, cũng không sở chỉ.

Thiện Hiện phải biết: Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm chẳng thấy sắc, nên gọi chỉ ra tướng sắc; chẳng thấy thọ tướng hành thức, nên gọi chỉ ra

tướng thọ tướng hành thức. Nói rộng cho đến chẳng thấy nhất thiết trí nên gọi chỉ ra tướng nhất thiết trí; chẳng thấy đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí nên gọi chỉ ra tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Thiện Hiện phải biết: Do nghĩa như thế, Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng chỉ thật tướng các pháp thế gian, năng sanh chư Phật, gọi mẹ chư Phật.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Vì sao Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thế chẳng thấy sắc nên gọi chỉ tướng sắc, chẳng thấy thọ tướng hành thức nên gọi chỉ tướng thọ tướng hành thức. Nói rộng cho đến chẳng thấy nhất thiết trí nên gọi chỉ tướng nhất thiết trí, chẳng thấy đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí nên gọi chỉ tướng đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí?

Phật bảo: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm bởi chẳng duyên sắc mà sanh nơi nhận thức, đây là chẳng thấy sắc nên gọi chỉ tướng sắc. Nói rộng cho đến bởi chẳng duyên nhất thiết tướng trí mà sanh nơi nhận thức, đây là chẳng thấy nhất thiết tướng trí nên gọi chỉ tướng nhất thiết tướng trí.

Thiện Hiện phải biết: Do nghĩa như thế Bát nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng chỉ thật tướng các pháp thế gian, năng sanh chư Phật, gọi mẹ chư Phật.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng vì chư Phật hiển rõ thế gian không, nên gọi mẹ Phật, năng chỉ chư Phật thật tướng thế gian.

Cụ thọ Thiện Hiện liền thưa Phật rằng: Sao là Bát-nhã Ba-la-mật-đa năng vì chư Phật hiển rõ thế gian không?

Phật bảo: Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng vì chư Phật hiển rõ năm uẩn thế gian không. Hiển mười hai xứ thế gian không. Hiển mười tám giới thế gian không. Hiển sáu xúc thế gian không. Hiển sáu thọ thế gian không. Hiển sáu giới thế gian không. Hiển bốn duyên thế gian không. Hiển mười hai nhánh duyên khởi thế gian không. Hiển ngã kiến làm cột gốc cho sáu mươi hai kiến thế gian không. Hiển mười thiện nghiệp đạo thế gian không. Hiển bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định thế gian không. Hiển sáu Ba-la-mật-đa thế gian không. Hiển nội không cho đến vô tánh tự tánh không thế gian không. Hiển khổ tập diệt đạo thế gian không. Hiển ba mươi bảy Bồ-đề phần pháp thế gian không. Hiển tám giải thoát, tám thắng xứ, chín định thứ lớp, mười biến xứ thế gian không. Hiển

không, vô tướng, vô nguyên giải thoát môn thế gian không. Hiền Tam thừa thập địa thế gian không. Hiền Bồ-tát thập địa thế gian không. Hiền tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn thế gian không. Hiền năm nhãn, sáu thần thông thế gian không. Hiền Như Lai mười lực, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, mười tám pháp Phật bất cộng thế gian không. Hiền đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả thế gian không. Hiền ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi tùy hảo thế gian không. Hiền pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả thế gian không. Hiền quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề thế gian không. Hiền tất cả hạnh Bồ-tát Maha-tát thế gian không. Hiền chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thế gian không. Hiền nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thế gian không. Như vậy, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng vì chư Phật hiển thế gian không, nên gọi mẹ Phật, năng chỉ chư Phật thật tướng thế gian.

Lại nữa, Thiện Hiện! Phật nhờ Bát-nhã Ba-la-mật-đa năng vì thế gian hiển sắc thế gian không, cho đến hiển nhất thiết tướng trí thế gian không, khiến các thế gian thọ thế gian không, tướng thế gian không, nghĩ thế gian không, biết thế gian không. Như vậy, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng vì chư Phật hiển thế gian không, nên gọi mẹ Phật, năng chỉ chư Phật thật tướng thế gian.

**Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu
thẳm năng chỉ chư Phật tướng thế gian không. Sao
là chỉ chư Phật tướng thế gian không? Nghĩa là
khiến Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thấy sắc thế
gian không, cho đến thấy nhất thiết tướng trí thế
gian không. Như vậy, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-
mật-đa sâu thẳm năng chỉ chư Phật tướng thế gian
không.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu
thẳm năng chỉ chư Phật tướng thế gian chẳng thể
nghĩ bàn. Sao là chỉ chư Phật tướng thế gian chẳng
thể nghĩ bàn? Nghĩa là chỉ Như Lai Ứng Chánh
Đẳng Giác sắc tướng thế gian chẳng thể nghĩ bàn,
cho đến nhất thiết tướng trí tướng thế gian chẳng
thể nghĩ bàn. Như vậy, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-
mật-đa sâu thẳm năng chỉ chư Phật tướng thế gian
chẳng thể nghĩ bàn.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu
thẳm năng chỉ chư Phật tướng thế gian xa lìa. Sao
là năng chỉ chư Phật tướng thế gian xa lìa? Nghĩa là
chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác sắc tướng thế
gian xa lìa, cho đến nhất thiết tướng trí tướng thế
gian xa lìa. Như vậy, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-
mật-đa sâu thẳm năng chỉ chư Phật tướng thế gian
xa lìa.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu
thẳm năng chỉ chư Phật tướng thể gian vắng lặng.
Sao là năng chỉ chư Phật tướng thể gian vắng lặng?
Nghĩa là chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác sắc
tướng thể gian vắng lặng, cho đến nhất thiết tướng
trí tướng thể gian vắng lặng. Như vậy, Thiện Hiện!
Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng chỉ chư Phật
tướng thể gian vắng lặng.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu
thẳm năng chỉ chư Phật tướng thể gian rớt ráo
không. Sao là năng chỉ chư Phật tướng thể gian rớt
ráo không? Nghĩa là chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng
Giác sắc tướng thể gian rớt ráo không, cho đến nhất
thiết tướng trí tướng thể gian rớt ráo không. Như
vậy, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm
năng chỉ chư Phật tướng thể gian rớt ráo không.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu
thẳm năng chỉ chư Phật tướng thể gian vô tánh
không. Sao là năng chỉ chư Phật tướng thể gian vô
tánh không? Nghĩa là chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng
Giác sắc tướng thể gian vô tánh không, cho đến nhất
thiết tướng trí tướng thể gian vô tánh không. Như
vậy, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm
năng chỉ chư Phật tướng thể gian vô tánh không.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu
thẳm năng chỉ chư Phật tướng thể gian tự tánh**

không. Sao là năng chỉ chư Phật tướng thể gian tự tánh không? Nghĩa là chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác sắc tướng thể gian tự tánh không, cho đến nhất thiết tướng trí tướng thể gian tự tánh không. Như vậy, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẩm năng chỉ chư Phật tướng thể gian tự tánh không.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẩm năng chỉ chư Phật tướng thể gian vô tánh tự tánh không. Sao là năng chỉ chư Phật tướng thể gian vô tánh tự tánh không? Nghĩa là chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác sắc tướng thể gian vô tánh tự tánh không, cho đến nhất thiết tướng trí tướng thể gian vô tánh tự tánh không. Như vậy, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẩm năng chỉ chư Phật tướng thể gian vô tánh tự tánh không.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẩm năng chỉ chư Phật tướng thể gian thuần không. Sao là năng chỉ chư Phật tướng thể gian thuần không? Nghĩa là chỉ Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác sắc tướng thể gian thuần không, cho đến nhất thiết tướng trí tướng thể gian thuần không. Như vậy, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẩm năng chỉ chư Phật tướng thể gian thuần không.

Thiện Hiện phải biết: Do nghĩa như thế, Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng chỉ chư Phật thật tướng thế gian.

Lại nữa, Thiện Hiện! Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng chỉ chư Phật tướng thế gian ấy, nghĩa là khiến chẳng khởi tướng thế gian đây, tướng thế gian kia. Sở dĩ vì sao? Vì thật không có pháp khá khởi tướng thế đây thế kia vậy.

--- o0o ---